

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН 2023 ОНЫ 07
ДУГААР САРД ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

2023.07.24

Баян-Өлгий аймгийн 2024 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний төсөлд тусгуулах байгаль орчныг хамгаалах, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх чиглэлийн саналаа аймгийн ЗДТГазрын ХБТХОХэлтэс хүргүүлэн ажиллав.

ЗГазрын 2022 оны 02 тогтоолын хавсралтаар баталсан “Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журам”-ын 2.5,3.8-д заасны дагуу 2024 оны байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлого болон зарцуулалтын төлөвлөгөөг сум тус бүрээр байгаль орчны мэдээллийн сан/<https://finance.eic.mn/>-гийн БНАТ-1, БНАТ-2А маягтийн дагуу боловсруулж байна.

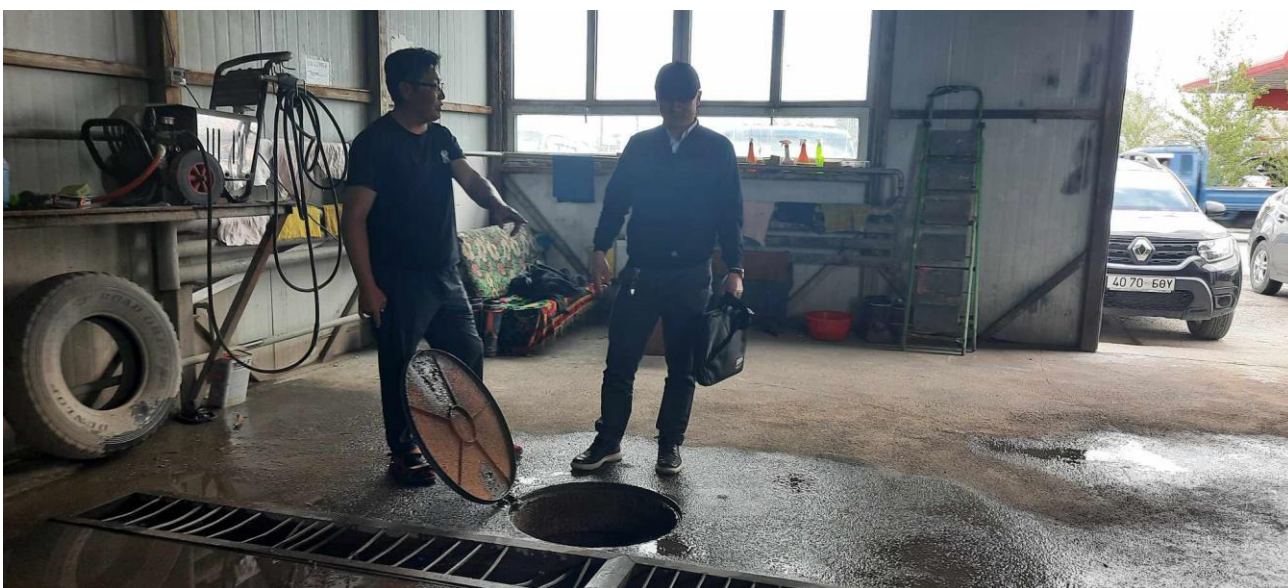
14 иргэн, ААНэгж байгууллагын төслийн баримт бичигт БОНБЕҮнэлгээний дүгнэлт, “Хабааж”ХХК, “Жибек жол”ХХК, “Баавгайн хөндий”ХХК-иудад 2023 онд ус ашиглуулах дүгнэлт гаргаж хүргүүлэв.

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР:

БОАЖЯ-ийн Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 01/08 тоот “Техникийн ашигласан тос, хаягдал аккумуляцийг тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, ашиглах, дахин боловсруулах үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх тухай” удирдамжийн дагуу 2023 оны 05-р сарын 01-ний өдрөөс 06-р сарын 23-ны өдөр хооронд 01.1.4 кодтой “Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд нөлөөлөх байдлыг шалгах хяналтын хуудас”-аар нийт 7 авто засварын газар, хаягдал аккумулятор цуглуулах 2 иргэний үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийж ажиллалаа.

Шалгалтанд хамрагдсан 7 объектод илэрсэн зөрчлийг арилгуулахаар улсын байцаагчийн хамтарсан 67 заалт бүхий 7 албан шаардлагаар хугацаат үүрэг даалгавар өгч, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллаж байна. Хяналт шалгалтын танилцуулгыг БОАЖЯ-ийн Салбарын хяналтын газарт хүргүүлэв.

2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө болон БОАЖЯ-ийн Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 01/14 удирдамжийн дагуу аймгийн БОАЖГазар, Өлгий сумын байгаль орчны хяналтын улсын /ахлах/ байцаагчид хамтарч аймгийн төвд газрын тосны бүтээгдэхүүний жижиглэн худалдааны үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа “Шунхлай” ХХК-иудын Баян-Өлгий аймаг дахь салбарын ШТС, “Күнгөй”ХХК-ийн авто засварын газар, “Синдес Айдар” ХХК-ийн “Самал” авто засварын газар, “Дос авто сервис” авто засварын газар, “Азат” ХХК-ийн мал төхөөрөх, мах махан бүтээгдэхүүн боловсруулах үйлдвэр, “Баавгайнхөндий” ХХК-ийн жуулчны бааз, “Алтай экспедишинс” ХХК-ийн жуулчны баазын үйл ажиллагаанд 2023 оны 06-р сарын 01-ний өдрөөс 06-р сарын 30-ны өдөр хооронд 01.1.4 кодтой “Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд нөлөөлөх байдлыг шалгах хяналтын хуудас”-аар нийт 7 объектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг тус тус хийж, эрсдэлийг үнэлж ажилласан ба илэрсэн зөрчилтэй холбогдуулан улсын байцаагчийн хамтарсан 73 заалт бүхий 7 албан шаардлага хүргүүлж, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллаж байна.

Аймгийн Прокурорын газраас 01/741 тоот албан бичгээр Б/273 дугаартай гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийг шалгаад хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж шийдвэрлэн, зөрчлийн шинжтэй үйлдэлд нь зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулахаар ирүүлсэн материалтай холбогдуулан БОАЖГ-11 дугаартай зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн ажиллагаа явуулж хууль бусаар 182 ширхэг буюу 455.95

кг байгалийн жамаар унасан халиун бугын эвэр түүж бэлтгэн худалдаж, худалдан авсан зөрчил үйлдсэн 3 иргэнийг нийт 900,000 /есөн зуун мянган төгрөг/ төгрөгөөр торгож, хууль бусаар олсон орлого болох 14,000,000 /арван дөрвөн сая төгрөг/ төгрөгийг улсын орлого болгуулахаар аймгийн Санхүү төрийн сангийн дансанд тушаалгахаар шийдвэрлэв.

Мөн хураан авсан 182 ширхэг бугын эврийг улсын орлого болгуулахаар Өлгий сумын Засаг даргын дэргэдэх орон тооны бус зөвлөлд шилжүүлж ажиллав.

Өлгий сумын 06,11-р баг, Сагсай сумын төвд “ил задгай хог хаягдал шатааж байна” гэх мэдээллийн мөрөөр хяналт шалгалт хийж, илэрсэн зөрчилтэй холбогдуулан зөрчлийн хэрэг бүртгэлтийн ажиллагаа явуулж зөрчил гаргасан иргэдийг тус бүр 50.000 төгрөгөөр торгож, зөрчлийн үр дагаврыг арилгуулж ажиллав.

Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 06 дугаар сарын 19-ний өдрийн А/319 тоот “Үндэсний Их баяр наадмыг тохиолдуулан зохион байгуулах салбар хороо байгуулах тухай” захирамжаар батлагдсан “Байгаль орчин, хог хаягдал, ариун цэврийн асуудал хариуцсан салбар хорооны наадмын өдрүүдэд хийх ажлын төлөвлөгөө”-ний дагуу ажлын хэсэгт орсон Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын даргаар ахлуулсан баг холбогдох байгууллагуудтай хамтарч 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрөөс 07 дугаар сарын 11-ний өдөр хооронд аймгийн төв цэнгэлдэх хүрээлэн болон морь барианы газрын орчны эрүүл ахуйн нөхцөл байдалд шалгалт хийж, зарим цэвэрлэгдээгүй газруудад гүйцэд цэвэрлэгээ хийх, хогийн савыг хүрэлцээтэй хэмжээгээр байршуулах, нүхэн жорлонд ариутгал халдваргүйтгэл хийх зэрэг ажлуудыг хийж гүйцэтгүүлэхээр холбогдох байгууллагуудад үүрэг даалгавар өгч, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллалаа.

Долоодугаар сарын 18-ны орой орсон хүчтэй аадар борооны улмаас Өлгий сумын 2, 3,4,12,13 дугаар багуудад буусан үерийн хор уршгийг арилгах арга хэмжээний хүрээнд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын албан хаагчид үерийн усыг тогтоосон газарт асгах, гарсан хог хаягдлыг нэгдсэн хогийн цэгт буулгах ажилд хяналт тавьж ажиллаж байна.

СУРГАЛТ СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТАЛААР:

Хог хаягдлын тухай хууль, аялал жуулчлалын өнөөгийн байдал, аялал жуулчлалын чиглэлээр 2023 онд хэрэгжүүлсэн ажил, төлөвлөгөөний талаарх мэдээллийн талаар орон нутгийн олон нийтийн радиогоор сурталчлах ажлыг зохион байгуулав.

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын мэргэжилтнүүд, 13 сумдын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нарт Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Байгаль орчны чиглэлээр гарсан хууль тогтоомж, стандарт, журам, дүрэм зэргийг сурталчлан таниулах, мэдлэг олгох, эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх зорилгоор цахим сургалтыг 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдөр зохион байгуулж, мэдээлэл өгч ажиллав.

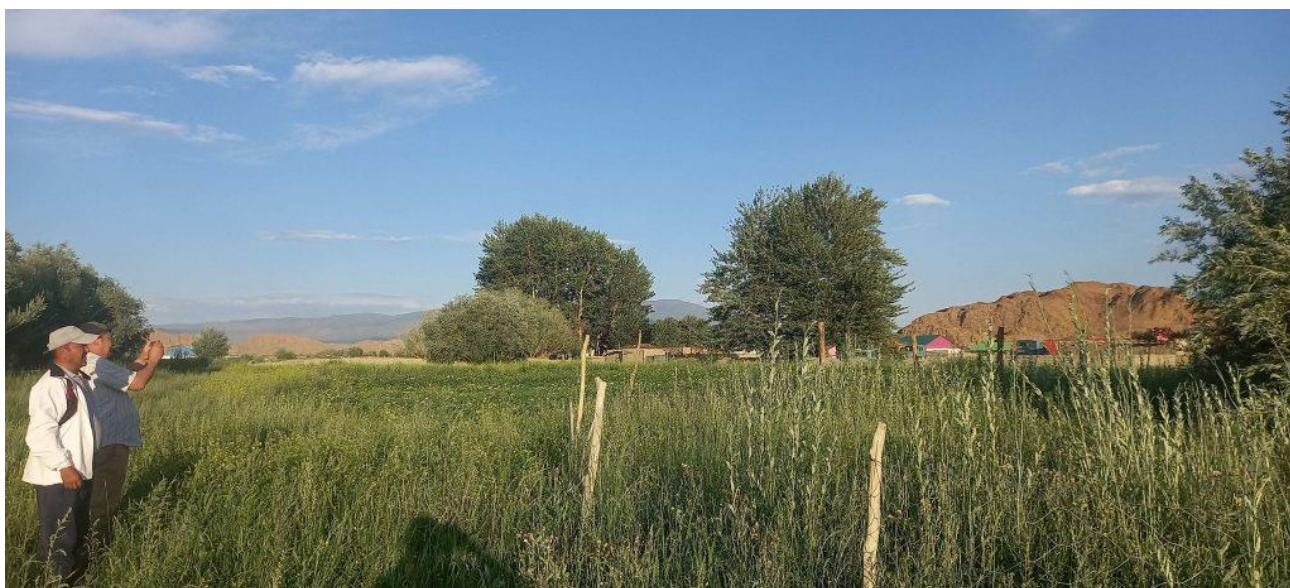
Төрийн албаны зөвлөл, аймгийн Засаг даргын Тамгын газартай хамтран ХДТеатрт зохион байгуулсан "Төрийн албан хаагчийн хандлага, ёс зүйн өөрчлөлт бүтээмжид нөлөөлөх нь" сэдэвт сургалт, хэлэлцүүлэгт байгууллагын бүх албан хаагчидыг, БОАЖЯам, НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөртэй хамтран Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг сайжруулах зорилгоор орон даяр зохион байгуулсан Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээний төсөв, зардал, мэдээллийн сангийн цахим сургалт, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, НҮБ-ын Байгаль орчны хөтөлбөр хамтран хэрэгжүүлж буй "Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох төлөвлөлтийн процессийг боловсронгуй болгох, үндэсний чадавхыг бэхжүүлэх (NAP) " төслийн газраас зохион байгуулсан "Үндэсний дасан зохицлын төлөвлөгөөний орон нутгийн хэлэлцүүлэг", Газрын багц хууль, Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслүүд боловсруулагдаж байгаатай холбогдуулан аймгийн ЗДТГазар, "Нээлттэй нийгэм форум"-тай хамтран 2023 оны 07 сарын 04-ний өдөр зохион байгуулсан хэлэлцүүлэг холбогдох мэргэжилтнүүд, сумдын БОХУБайцаагч, байгаль хамгаалагч нарыг оролцуулав.

ОЙН ТАЛААР:

Баян-Өлгий аймгийн ойн сан бүхий Алтай, Алтанцөгц, Цэнгэл, Баяннуур Бугат, Булган, Ногооннуур, Дэлүүн суманд ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгааны ажил болон Цэнгэл сумын хушны ойн сангийн төлөв байдалд үнэлгээ өгөх, хамгаалах, нөхөн сэргээх талаарх судалгааны ажлыг "Байгаль орчны тогтвортой хөгжлийн санаачлига" ТББ-тай хамтран хийж

гүйцэтгэв. Судалгааны явцад Цэнгэл суманд орших “Ховд голын сав газрын дагуух шинэсэн ойд Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн голомт ажиглагдсан ба ойн сэргээн ургалт сайн байгаа учир орон нутагт ажиглалт, тандалт хийхээр тус сумын БОХУБайцаагч, байгаль хамгаалагч нарт мэргэжлийн арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллаа.

Мөн Засгийн газрын хэрэг эрхлэх агентлаг болох Ойн газраас хэрэгжүүлж буй мод үржүүлгийн газруудын улсын тооллогыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулав.

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ТАЛААР:

2023 оны 07-р сарын 16-ны байдлаар тус аймагт гадаадын 890, дотоодын 16610 нийт 17500 аялагчид зорин ирсэн ба үүнээс АТБогд, Хотон, Хурган нуур Бага түргэний хүрхрээний чиглэлд 11000 аялагчид зорисон бол үлдэсэн 6500 аялагчид Толбо нуур, Цамбагарав, Хөх сэрхий нуруу, Ачит нуур зэрэг газруудыг зорьсон судалгаатай байна.

Аялал жуулчлалын болон амралт зугаалгын улирал эхэлсэнтэй холбогдуулан БОАЖЯам болон Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хорооноос өгсөн чиглэлийн дагуу аймгийн хэмжээний байгалийн үзэсгэлэнт газрууд, уул овоо, зам дагуух ил задгай хаясан хог хаягдлыг тогтмол цэвэрлэх ажлыг сумдын ЗДТГазруудтай хамтран зохион байгуулж, хийсэн ажлын талаарх тайланг заасан хугацаанаас өмнө хүргүүлэн ажиллаж байна.

АН АМЬТНЫ ТАЛААР:

Байгаль орчин, Аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны “Хуваарь батлах тухай” А/215 дугаар тушаалыг үндэслэн аймгийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд 2023 онд тусгай болон үйлдвэрийн зориулалтаар агнуурын амьтдыг агнах, барих зөвшөөрөл олгох цахим дуудлага худалдааг 2023 оны 07 дугаар сарын 26-ны өдөр зохион байгуулахаар аймгийн ЗДТГазрын албаны ёсны цахим хуудас /<https://bayan-olgii.gov.mn/>-аар зарлаж, 2023.07.17-ны өдрөөс эхэлж 2023 оны 07-р сарын 25-ны өдрийн 10 цагийн хооронд дуудлага худалдаанд оролцох иргэн, ААНэгжүүдийн бүртгэл явуулж байна.

Аймгийн ерөнхий агнуур зохион байгуулалт, ан агнуурын менежментийн төлөвлөгөөний судалгааны ажлыг “Агнуур судлалын нийгэмлэг” ТББ-тай хамтран Ногооннуур сумын “Хөх хөтөл”, “Хавцал”, “Ямаат”, “Бахлаг”, Сагсай сумын “Бөхөн”, “Арцат-Мөст уул”, Алтай сумын “Халуун бардам, Шар говь”, “Цалгарын цагаан булаг” агнуурын бүс нутгуудад хийж гүйцэтгэв.

Аймгийн Засаг даргын 2020 оны 05-р сарын 21-ний өдрийн А/369 захирамжын дагуу сумдын байгаль хамгаалагчид хариуцсан нутаг дэвсгэрт "Тарваган тахал" өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулж байна.

ХОГ ХАЯГДЛЫН ТАЛААР:

"ACT for women" төслийн хүрээнд Ерөнхий боловсролын лаборатори 2-р сургуулийн багш, сурагчид Ховд гол орчмын хогыг түүж, байгальд хогоо хаяхгүй байхыг уриалж ажиллав. Уг арга хэмжээнд МАНУТХГХЗахиргаатай хамтран ерөнхий боловсролын багш, сурагчдад хог хаягдлын байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн талаар мэдээлэл өгч, сурталчилгааны материал тарааж ажиллав.

Баяр наадам, амралт, аялал жуулчлалын үе эрчимжиж байгаатай холбогдуулан БОАЖ-ын Сайдын 02,04,05-р албан даалгаврын биелэлтийг хангах зорилгоор аймгийн байгалийн үзэсгэлэнт газрууд, зам дагуу болон уул овооны хог хаягдлыг цэвэрлүүлэх арга хэмжээг сум тус бүрээр зохион байгуулав. Үүнд:

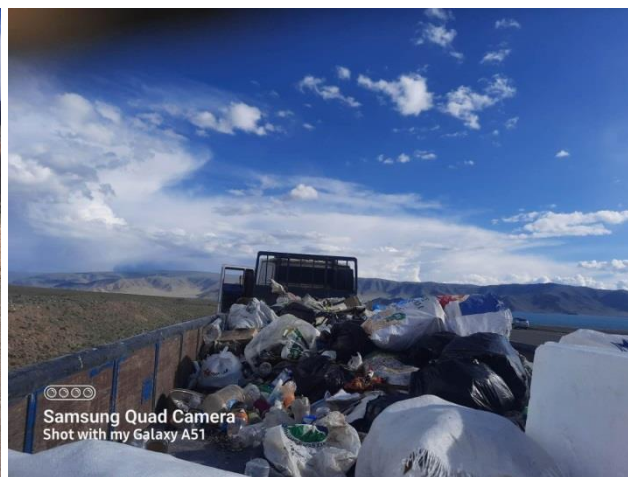
Цэнгэл суманд үйл ажиллагаа буй жуулчны баазын орчим, уул овоо, Байтас рашаан, Ховд голын эрэг болон зам дагуу хуримтлагдсан эзэнгүй хог хаягдлуудыг тус сумын байгаль хамгаалагчид цэвэрлэж нийт 3 тонн хог хаягдлыг сумын нэгдсэн хогийн цэгт ачиж зайлуулан ажиллав.

2023 оны 7-р сарын 5-ний өдөр Бугат сумын төвөөс Хасбаатарын хөшөө хүртэл эзэнгүй хог хаягдлыг тус сумын ЗДТГ-ын албан хаагч нартай хамт зохион байгуулж, 2 тонн гаруй хогийг нэгдсэн хогийн цэгт хүргэж ажиллав.

Толбо сумын Засаг даргын тамгын газартай хамтран тус сумын байгалийн үзэсгэлэнт газар болох Толбо нуурын эрэг болон зам дагуух хогийн цэгүүдийн хог хаягдал болон мал амьтны цэг зэмийг устгаж цэвэрлэх ажлыг зохион байгуулав.

Дэлүүн суманд үхэж хорогдсон мал амьтны сэг зэмийг устгах ажлыг зохион байгууллаа.

Үндэсний их баяр наадмын үеэр хүүхдүүдэд хогны уут тарааж, нэг уут хогийг 1000₮-өөр худалдан авах, стадионы хаананд “Цэвэрхэн наадацгаая!” уриалга зуруулах, Морины барианы газар болон Стадионы гадаа 6 ширхэг том оврын хогийн пункер болон 15 ширхэг хогийн савнуудыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран байршуулан ард иргэдэд хогоо хогийн саванд хаяж, цэвэрхэн наадахыг уриалж ажиллав.

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР